

Prezenta lucrare conține _____ pagini

SIMULARE JUDEȚEANĂ
EVALUAREA NAȚIONALĂ
PENTRU ABSOLVENȚII
CLASEI a VIII-a

Aprilie 2024

Limba și literatura română

Numele: _____

Inițiala prenumelui tatălui: _____

Prenumele: _____

Școala de proveniență: _____

Centrul de examen: _____

Localitatea: _____

Județul: _____

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			



- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

SUBIECTUL I**(70 de puncte)**

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Era o dimineață ca oricare alta. [...] Nu ne pregăteam de nimic special acolo, la grădina zoologică. S-a întâmplat însă un lucru care a făcut-o de neuitat. Asta mă voi strădui să povestesc chiar acum. Stăteam, ca de obicei, singur pe creanga mea și mă uitam spre pădure. [...] Îngrijitorii de serviciu erau Clonț și Piciorong, n-o să uit niciodată [...]. După ce s-au îndepărtat, m-am uitat, ca de obicei, la ușiță. Am întins aripile și am atins-o ca din întâmplare, împingând ușor cu vârfurile. Era, desigur, închisă. [...] Am mâncat cum mănânc eu, fără să păstrez nimic pentru mai târziu, după care am hotărât să profit de orele de liniște și să trag un pui de somn, cât se mai putea. Știam că n-o să mai apară nimeni vreme de câteva ore. Abia ce mă instalasem pe platformă, că s-au auzit niște pași apropiindu-se.

Orice ar fi, nu deschid ochii, mi-am zis. Un condor* sătul e un condor mort pentru patrie vreme de câteva ore.

Zăceam acolo neclintit, iar jos continua foșnetul. Ca niște pași pe loc.

Probabil se uită la mine. Nu mă mișc. Nu exist. Pleacă! Dar foșnetul continua, de parcă cineva se plimba pe lângă cușcă.

Poți să te plimbi. Aici nu e nimic de văzut. Condor adormit. Nu-ți convine, cere-ți banii înapoi pe bilet.

Și deodată, clinchetul! Ei, da! Clinchetul m-a făcut să tresar. Clinchetul m-a făcut să mă ridic în capul oaselor și să mă uit țintă la ușiță. Jos, lângă cușcă, stând pe vine și umblând cine știe de ce la zăvor, era o fetiță. Părul lung și drept, de culoarea castanelor, îi învelea umerii și atingea cu capetele pământul. De sub pletele care o îmbrăcau ca o pelerină, se iveau brațele albe, lungi și subțiri. [...] Se uita la mine neclintită, cu ochii mari, cu gura întredeschisă, de parcă ar fi rostit o vocală neauzită. Am căutat să mă adun, să mă stăpânesc, să mă controlez, să-mi lipesc aripile de corp și să mă trag un pic mai în spate. Dar stai puțin! O știu pe fata asta, mi-am zis.

— Nu te speria... mi-a șoptit.

Da, bineînțeles c-o știam pe copila asta! Era fata aceea blândă, cu bascheții verzi, îi avea și acum în picioare. Nu știu ce-a meșterit ea acolo și cum a făcut, dar peste câteva minute ușița era descuiată. Clic, s-a auzit. Fata se uita țintă la mine. Cu mâna stângă se sprijinea de gardul de sârmă, cu dreapta a crăpat ușița ușor, întâi foarte puțin, apoi mai mult, până a deschis-o de tot. A lipit-o de perete și s-a îndepărtat câțiva pași, mergând cu spatele, fără să-și ia o clipă privirea de la mine.

— Haide, mi-a zis.

M-aș fi frecat la ochi. Credeam că visez. Haide, haide, dar unde?

— Hai, Isidor.

Știa cum mă cheamă! Asta chiar m-a lăsat mut. Mă rog, eram dinainte, dar știți cum se zice... Am coborât de pe platformă. O mișcare care a stârnit ceva turbulențe, după cum mi-am dat seama. [...] Am hotărât să ies din cușcă. M-am aplecat și m-am strecurat pe ușiță. Mi-a stat respirația. Am amețit și m-am prăbușit într-o parte.

— Isidor! Trezește-te, te rog!

Mi-am dat seama că mă făceam de tot râsul. Condor bătrân, să zac așa prăbușit într-un șanț! M-am ridicat, m-am scuturat frumușel. Carevasăzică, nu visam. Și acum?

— Zboară! mi-a șoptit. O priveam fermecat, încă un pic amețit, nu știam ce să fac. Am întins aripile. Ea s-a tras într-o parte.

— Zboară! mi-a zis iarăși. Poți să zbori, ești liber. Iar eu trebuie să plec cât mai repede. Zboară, te rog, nu vreau să ne prindă! O s-o încurcăm amândoi.

Zboară, zboară, dar cum? [...] Pur și simplu trupul meu nu se desprindea de la sol decât pentru a se prăbuși cu un bufnet. [...]

Fata mă privea disperată, cum mă apropiam de ea săltând ca o minge dezumflată. Brusc, s-a întors cu spatele la mine și a pornit spre ieșire. Am alergat după ea. S-a oprit, înainte să dea colțul către aleea principală, s-a rotit și m-a privit. [...] Fetița și-a scos hanoracul și mi l-a aruncat pe umeri. Ea mi-a trecut ușor fiecare aripă prin câte o mânecă, apoi a închis fermoarul cu grijă, atentă să nu-mi prindă penele de pe piept. Iar când mi-a aranjat la loc o pană răzvrătită și i-am simțit degetele subțiri atingându-mă, am știut că trebuie să mă las pe mâinile ei, că e bună ca o mamă, deși nu e decât o fetiță. [...] Ne-am așezat pe bordură, feriiți de câteva mașini parcate acolo, cu fața spre pădure. Am răsuflat ușurați amândoi.

— Și-acum ce ne facem, Isidor? Glasul fetei părea plin de îngrijorare. Însă, când m-am întors înspre ea, am văzut că zâmbea cu tot chipul. [...] Tot ce-am făcut a fost să leșin iarăși, răpus de-atâta fericire, cu capul în poala zânei de treisprezece ani care mă salvase. Serena.

Veronica D. Niculescu, *O vară cu Isidor*

*condor = specie de vultur foarte mare care trăiește în Munții Americii de Sud

Textul 2

Big Day este despre păsări, dar și despre oameni. [...] Ca organizatori, am fost extrem de încântați că în acest an am avut la start o mulțime de fețe noi, oameni aduși împreună de un singur lucru: dragostea pentru natură și păsări. [...]

Big Day este un concurs al celor mai pasionați iubitori de păsări și, cu toate că relaxarea și voia bună sunt printre obiectivele fiecărui participant, spiritul competițional este omniprezent. În seara dinaintea concursului, pacea și prietenia domină atmosfera din curtea stațiunii de la Agigea, iar poveștile despre păsările observate în acest an curg neconținut. [...] Însă, la 5 dimineața, a doua zi, iataganele (binocurile, lunetele și aparatele de fotografiat) sunt scoase din teacă și nimeni nu prea mai este prieten cu nimeni. „Păsărarii” începători sau cu experiență pornesc în cursa istovitoare de 24 de ore în care fac tot ce pot pentru a observa cât mai multe specii de păsări în arealul stabilit de organizatori. Șeful glumelor, Ciprian, devine brusc vigilent, iar privirea i se ascute precum cea a unei acvile gata de atac. Judit, de la echipa 42, plină de energie și dispusă mereu să se joace cu cei mici prin curtea stațiunii, devine concentrată și intransigentă* precum un stârc cenușiu care își pândește prada. Toată încrâncenarea asta este totuși cu folos. [...] La fiecare ediție, pe lângă numărul de specii observate, toți concurenții visează la întâlnirea cu speciile rare pe care le pot vedea în migrația de toamnă. Anul acesta, [...] au avut șansa de a repera un ciuf de câmp (*Asio flammeus*)! [...] A doua prezență de „gală” la Big Day 2022 a fost mărăcinarul siberian (*Saxicola maurus*), o specie ce poate fi observată doar accidental în România. Bucuria unei astfel de descoperiri poate fi cu greu exprimată în cuvinte.

<https://www.sor.ro/big-day-2022-o-sarbatoare-pentru-pasari-si-oameni/>

*intransigentă = care nu se abate de la o anumită linie adoptată, care nu acceptă compromisuri

1. Notează denumirea a două păsări menționate în textul 2.

2 puncte

2. Scie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

2 puncte

După ce au plecat îngrijitorii de serviciu, condorul

- a) a adormit.
- b) a continuat să privească spre pădure.
- c) a împins ușița cu vârfurile aripilor.
- d) și-a auzit numele strigat de fetiță.

Răspunsul corect: .

3. Scie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

2 puncte

Fata îl privea disperată pe condor, deoarece

- a) îi era frică de pasăre.
- b) nu a vrut să o urmeze.
- c) și-a dat seama că acesta nu poate să zboare.
- d) voia să ajungă mai repede acasă.

Răspunsul corect: .

4. Scie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

2 puncte

Concurenții la Big Day visează

- a) să audă povești despre păsări.
- b) să întâlnească specii rare de păsări.
- c) să observe cât mai multe păsări.
- d) să vadă o mulțime de fețe noi.

Răspunsul corect: .

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte.

6 puncte

Textul 1			
	Enunțul	Adevărat	Fals
	Condorul povestește ce s-a întâmplat într-o dimineață.		
	Condorul obișnuia să nu își păstreze hrană pentru mai târziu.		
	Condorul o recunoaște pe fata blondă cu bascheți verzi.		
Textul 2			
	Enunțul	Adevărat	Fals
	Big Day este un concurs al celor mai mari iubitori de fotografie.		
	Cu o seară înaintea concursului, sunt ascultate povești despre păsările observate anul trecut.		
	Ciprian este vigilent precum un stârc cenușiu care își pândește prada.		

6. Precizează, în două-trei enunțuri, o trăsătură a tiparului narativ, ilustrând-o cu o secvență din textul 1. **6 puncte**

7. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8. Crezi că o pasăre ținută în captivitate se dezvoltă la fel ca în mediul ei natural? Justifică-ți răspunsul, în 50 – 100 de cuvinte, valorificând textul 1. **6 puncte**

9. Asociază fragmentul din „O vară cu Isidor” de Veronica D. Niculescu cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o valoare comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

B.

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

În secvența: „Zboară! mi-a zis iarăși. Poți să zbori, ești liber. Iar eu trebuie să plec cât mai repede” există:

- a) 6 diftongi și doi triftongi.
- b) 6 diftongi și două hiaturi.
- c) 7 diftongi și un hiat.
- d) 7 diftongi și un triftong.

Răspunsul corect: .

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Seria care conține doar cuvinte formate prin compunere este:

- a) „bineînțeles”, „am întins”.
- b) „deodată”, „de-atâtea”.
- c) „neclintită”, „ușită”.
- d) „niciodată”, „de pe”.

Răspunsul corect: .

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Cuvintele subliniate din secvența: „De sub pletele care o îmbrăcau ca o pelerină, se iveau brațele albe, lungi și subțiri” sunt utilizate, în ordine, cu:

- a) sens figurat, sens figurat.
- b) sens figurat, sens propriu.
- c) sens propriu, sens figurat.
- d) sens propriu, sens propriu.

Răspunsul corect: .

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Sensul secvenței subliniate în enunțul: „Iar când mi-a aranjat la loc o pană răzvrătită și i-am simțit degetele subțiri atingându-mă, am știut că trebuie să mă las pe mâinile ei, că e bună ca o mamă, deși nu e decât o fetiță” este:

- a) să am încredere.
- b) să fiu mângâiat.
- c) să mă așez.
- d) să mă întind.

Răspunsul corect: .

5. Selectează, din secvența următoare, trei substantive comune aflate în cazuri diferite, precizând cazul în care se află fiecare: „Părul lung și drept, de culoarea castanelor, îi învelea umerii și atingea cu capetele pământul.”

6 puncte

Substantivul comun selectat	Cazul substantivului selectat

6. Alcătuieste un enunț interogativ, în care substantivul „aripi” să fie atribut (1) și un enunț imperativ, în care adjectivul „subțiri” să fie la gradul comparativ de superioritate (2).

6 puncte

- 1) _____

- 2) _____

7. Construiește câte o frază în care propoziția „că n-o să mai apară nimeni vreme de câteva ore” să fie (1) propoziție subordonată completivă prepozițională și (2) propoziție subordonată atributivă.

6 puncte

- 1) _____

- 2) _____

8. Transcrie, în spațiile libere, forma corectă a cuvintelor subliniate în următorul enunț, reprezentând mesajul condorului.

6 puncte

Careva să zică / Carevasăzică (1), aceeași / aceasi (2) fetiță cu părul de culoarea castanei coaptă / coapte (3) a avut curajul să îmi spună: „Nu fi / fii (4) speriat, mi-aș / mi-ași (5) dorii / dori (6) să-ți iei zborul!”

..... (1), (2) fetiță cu părul de culoarea castanei (3)
a avut curajul să îmi spună: „Nu (4) speriat, (5) (6) să-ți iei zborul!”

Scrive o compunere, de minimum 150 de cuvinte, în care să o caracterizezi pe Serena, personajul din textul *O vară cu Isidor* de Veronica D. Niculescu.

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- notarea a două date de identificare a personajului (nume, vârstă, origine, portret fizic etc.);
- prezentarea, prin câte o secvență comentată, a două trăsături morale ale personajului;
- precizarea a două mijloace de caracterizare diferite, valorificând textul dat;
- corelarea unei valori personale cu una dintre valorile personajului.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – 12 puncte;
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudinea gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

A large rectangular area with a blue border, containing 30 horizontal lines for writing.

